

16 ลด. 2509

รายงานการประชุม

การอบรมศึกษาแพทยศาสตร์ของไทย

ครั้งที่สอง

ณ ศาลาสันติธรรม

วันที่ ๑๗-๒๒ สิงหาคม ๒๕๐๗

มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์

(๒๕๐)

การประชุมอบรมศึกษาแพทยศาสตร์ของไทย

๕๘
ครั้งที่ ๒

สรุปข้อเสนอแนะและความเห็นของที่ประชุม

๑. วัตถุประสงค์ของการอบรมศึกษาแพทยศาสตร์

การอบรมศึกษาแพทยศาสตร์ของไทยมีวัตถุประสงค์ที่จะผลิตแพทย์ชั้นมูลฐานซึ่งเมื่อจบหลักสูตรแล้วจะมีพื้นฐานความรู้เพียงพอที่เมื่อได้รับการฝึกอบรมเวชปฏิบัติในฐานะแพทย์ฝึกหัดอีก ๑ ปีแล้ว จะสามารถออกไปเป็นแพทย์รักษาทั่วไปได้ด้วยตนเอง การอบรมศึกษานี้มุ่งให้แพทย์ชั้นมูลฐานมีคุณลักษณะดังนี้

๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจชั้นมูลฐานในแขนงต่าง ๆ ของวิชาแพทยศาสตร์ ตลอดจนความรู้ความชำนาญในศิลปะของเวชปฏิบัติในอันที่จะตรวจ วินิจฉัย รักษา และป้องกันโรค โดยทั่วไป

๑.๒ มีความรอบรู้ทั่วไปเพียงพอที่จะปรับปรุงบุคลิกภาพให้เข้ากับสังคมได้ ตลอดจนรู้จักเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยดี

๑.๓ มีศีลธรรมและจรรยาแพทย์ มีทัศนคติที่ดีต่อการแพทย์ ต่อผู้ป่วย ต่อผู้ร่วมงาน และต่อประชาชน

๑.๔ มีนิสัยและความสามารถในการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้วยตนเอง

๒. การศึกษาเตรียมแพทยศาสตร์

นอกจากความรู้ทางวิทยาศาสตร์พื้นฐาน คณิตศาสตร์ สถิติ และภาษาอังกฤษที่บรรจุในหลักสูตรเตรียมแพทย์ ๒ ปีแล้ว ความรู้ทั่วไปที่จะจรรโลงการเป็นแพทย์ให้

สมัครเรียน ตลอดจนวิชา และพลศึกษา ก็ควรได้รับการเอาใจใส่ให้นักศึกษาได้รับให้เพียงพอ นอกจากนั้นยังต้องมีการอบรมให้รู้จักศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองอีกด้วย

ภาษาอังกฤษเป็นสิ่งสำคัญในการศึกษาต่อไป จึงควรปรับปรุงให้ได้มีการศึกษาอย่างเข้มแข็งขึ้น

ความร่วมมือระหว่างฝ่ายเตรียมแพทย์ และฝ่ายโรงเรียนแพทย์เป็นสิ่งที่ต้องกระทำกันอย่างใกล้ชิดอยู่เสมอ

๓. การคัดเลือกนักศึกษา

การคัดเลือกนักศึกษาก่อนเข้าโรงเรียนแพทย์ ควรจะต้องดำเนินการต่อไป และให้ปฏิบัติอย่างเสมอหน้ากัน ทั้งนี้จะได้ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การคัดเลือกนอกจากจะได้พิจารณาถึงคะแนนสอบแล้ว ยังควรพิจารณารายงานการศึกษาของนักศึกษาในโรงเรียนเตรียมแพทย์ประกอบอีกด้วย นอกจากนี้ใช้การตรวจสอบคุณสมบัติอื่น อาทิ เช่น maturity ความรู้รอบตัว สุขภาพ ฯลฯ อีกด้วย

ควรมีคณะกรรมการประจำ สำหรับทำการสอบคัดเลือก โดยเปลี่ยนตัวกรรมการน้อยที่สุด และให้มีการติดตามศึกษาวิจัยและสำรวจผลของการสอบคัดเลือกอีกด้วย

๔. ภาควิชาศาสตร์ สรีรวิทยา ชีวเคมี เภสัชวิทยา พยาธิวิทยา ปาฐกถิตวิทยา จุลชีววิทยา

๔.๑ ก่าตั้งดำเนินการแบ่งแยกเพิ่มเติมแผนกชีวเคมี และเภสัชวิทยา และเสนอให้แบ่งแยกแผนกปาฐกถิตวิทยาอีกด้วย

๔.๒ จำนวนอาจารย์ยังขาดอีกมาก จะต้องแก้ไขโดยช่วยเหลือในด้านเศรษฐกิจฐานะและสวัสดิการของอาจารย์ ตลอดจนส่งเสริมวิทยฐานะในด้านวิชาการ และด้านอื่น ๆ ให้สูงขึ้นอีกด้วย

๔.๓ เพิ่มจำนวนพนักงานวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นกำลังสำคัญของอาจารย์ทั้งในด้าน การสอนและการวิจัย ในขณะที่ควรจัดอบรมผู้ช่วยพนักงานวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ทำหน้าที่ ดังกล่าวไปก่อน

๔.๔ การสอนพยายามให้สัมพันธ์สอดคล้องต่อเนื่องกันสำหรับสาขาต่าง ๆ ใน วิชาหนึ่ง ๆ และหากสามารถจัดให้สัมพันธ์กับวิชาอื่นด้วยก็จะเป็นผลดี จะต้องลดชั่วโมงการ สอนในหลักสูตรลงอีก เพื่อให้ให้นักศึกษาได้มีเวลาว่างสำหรับการศึกษาด้วยตนเองมากขึ้น

๔.๕ เพิ่มหัวข้อสอนบางอย่าง เช่น มนุษย์พันธุศาสตร์ รังสีกายวิภาคศาสตร์ สรีรวิทยาประยุกต์ และปรับปรุงการสอนวิชาเภสัชวิทยาประยุกต์ และจิตวิทยาคลินิก

๔.๖ ควรพิจารณาให้มีการสอนนักศึกษาเพียงผลัดเดียวโดยเร็วที่สุดที่จะทำได้ และดังนั้นจะต้องจัดสถานที่ อุปกรณ์การศึกษา จำนวนอาจารย์ พนักงานวิทยาศาสตร์ เลขานุการ และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ให้เพียงพอ

๔.๗ ส่งเสริมให้นักศึกษาทำการเรียนด้วยตนเองให้มากขึ้น

๔.๘ อบรมตั้งสอนให้นักศึกษามีความรู้ภาษาอังกฤษมากขึ้น

๕. วิทยาลัยศาสตร์ อายุรศาสตร์ จิตเวช สติศาสตร์นรีเวชวิทยา กุมารเวชศาสตร์ วิทยาลัยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์และกายภาพบำบัด จักษุโสตนาสิกการังษวิทยา

๕.๑ ให้นักศึกษาได้เรียนด้วยตนเองมากขึ้น และให้มีการบรรยายน้อยลง

๕.๒ จัดการแก้ไขปรับปรุงการสอนแบบ block system เพื่อให้ได้ผลดีต่อไป

๕.๓ จัดให้มีการสอนแบบผสมผลด้านขึ้น

๕.๔ พยายามลดงานบริการผู้บ่วยให้น้อยลง หรือเพิ่มจำนวนอาจารย์ และ แพทย์ประจำบ้านให้มากขึ้น

๕.๕ ส่งเสริมการวิจัยให้มากขึ้น

๕.๖ ความขยันขันแข็งในการทำงาน การเอาใจใส่ของอาจารย์ต่อการสอนและ ต่อศิษย์ยอมทำให้เกิดความศรัทธาและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์

๕.๗ ส่งเสริมการแบ่งแยกแผนกวิชาจิตเวชเป็นแผนกอิสระ

๖. รั้งสี่วิทยา

๖.๑ การสอนรั้งสี่วิทยานี้ เป็นอันดับสำคัญที่สุด การสอนรั้งสี่รักษา และ ราวติโฮโฮโซโทป มีความสำคัญมากน้อยตามลำดับลงไป

๖.๒ ควรเพิ่มนักจิตวิทยาศาสตร์ พนักงานพิมพ์ดีด และเจ้าหน้าที่อื่นตามความจำเป็นให้มากขึ้นอีก เพื่อความปลอดภัยจากรังสี และเพื่อแบ่งเบาภาระอาจารย์ในด้านบริหาร

๗. เวชศาสตร์ขั้นสูง

การบริหารงาน หรือการดำเนินงานเกี่ยวกับสาขาวิชาพยาธิวิทยาคลินิกอันเป็นที่สอนนักศึกษาและห้องปฏิบัติการกลางซึ่งเป็นที่สำหรับบริการผู้ป่วย (โรงเรียนเทคนิคการแพทย์ของศิริราชและจุฬาลงกรณ์) ยังดับต้นกันอยู่ สมควรจะจัดการปรับปรุงแก้ไขเสียให้ถูกต้อง และให้ประสานงานกัน เพื่อเป็นผลดีในด้านการสอนนักศึกษาและต่อประชาชนอีกด้วย

๘. นิติเวชวิทยา

การศึกษานิติเวชวิทยาในโรงเรียนแพทย์ได้ปรับปรุงเข้าขั้นมาตรฐานแล้ว และกำลังดำเนินการแบ่งแยกออกเป็นแผนกวิชาอิสระ

๙. การสอนแบบผสมผสาน (Correlation)

๙.๑ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลนครเชียงใหม่จัดทำการสอนแบบผสมผสาน (Correlation) ต่อนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ และปีที่ ๔ เป็นการทดลอง ซึ่งถ้าได้ผลดีจริงก็อาจขยายการสอนแบบนี้ต่อไปยังนักศึกษาชั้นปีที่ ๒ และปีที่ ๓ ต่อไป

๙.๒ การสอนคล้ายคลึงกับแบบผสมผสานนี้ (แต่ฝึกกันมาก) ได้กระทำบ้างแล้วในคณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล และคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ อย่างไรก็ตามก็จากคำอธิบายโดยทั่ว ๆ ไปแล้ว ที่ประชุมมีความเห็นว่า การสอนแบบนี้จะ

มีประโยชน์ หากว่าได้ดำเนินการด้วยความระมัดระวัง และควรจะต้องเป็นแบบทดลอง
ก่อนโดยปฏิบัติในขอบเขตจำกัด

๑๐. วิจัยคุณค่านักศึกษาแพทย์

ตำแหน่งงานคนบดที่ทุกคนควรตั้งหน่วยวิจัยการศึกษาแพทย์ศาสตร์ (Division
of Research in Medical Education) โดยมีหน้าที่

- พิจารณานำความรู้เทคนิคของการวัดผลมาใช้ในการวินิจฉัยคุณค่า
นักศึกษา
- วิเคราะห์การสอบ ข้อสอบ และอื่น ๆ อันเกี่ยวกับการสอบนักศึกษา
แพทย์
- วิจัยปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการวินิจฉัยคุณค่าของนักศึกษา

๑๑. พัฒนาอาจารย์

๑๑.๑ ปรับปรุงแก้ไขและส่งเสริมเงินเดือนและวิทยฐานะของอาจารย์ฝ่ายปริค
ษาศาสตร์ให้ดีขึ้น

๑๑.๒ มีคณะกรรมการประจำคณะฯ ซึ่งมีหน้าที่กลั่นกรองบุคคลที่แผนก
วิชาได้คัดเลือกแล้วเป็นอาจารย์ และติดตามวิธีการสอน ผลการสอบ และการเอาใจใส่
อบรมของอาจารย์ต่อนักศึกษา

๑๑.๓ การรับผู้มีปริญญาชั้นสูงทางวิทยาศาสตร์เป็นอาจารย์ในโรงเรียนแพทย์
ควรได้รับการพิจารณาตามความเหมาะสมของแต่ละสาขาวิชา

๑๑.๔ อาจารย์ที่ช่วยเป็นผู้นำ และทำให้เกิดความศรัทธาแก่ศิษย์ ไม่มีอะไร
มาแทนอาจารย์ที่ดี

๑๑.๕ ตำแหน่งคนบดที่ควรจะมีอยู่ได้เพียง ๔ ปี และมีการเลือกจากคณะนั้น ๆ

๑๒. อุปกรณ์การอบรมศึกษาแพทยศาสตร์

๑๒.๑ สิ่งที่สำคัญที่สุดในขณะนี้ คือ กิจกรรมของห้องสมุด ซึ่งมีพร้อมแล้วที่โรงเรียนแพทย์ทั้งสาม และมากที่สุดที่ศิริราช

๑๒.๒ ผู้ป่วยมีมากเกินไปจนทำให้การสอนไม่ได้ผลเต็มที่ ฉะนั้น ควรขยายโรงพยาบาลของคณะฯ และ/หรือแยกบริการผู้ป่วยออกไปเป็นล่องหนึ่งต่างหากจากโรงพยาบาลของโรงเรียนแพทย์ หากว่าไม่สามารถจะลดการบริการผู้ป่วยลงได้

๑๒.๓ หน่วยสถิติของโรงพยาบาลเป็นอุปกรณ์สำคัญอีกด้วยในการอบรมนักศึกษาแพทยศาสตร์

๑๒.๔ ควรส่งเสริมองค์การนักศึกษาแพทย์ให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น เพราะเป็นสิ่งหนึ่งในการช่วยการสอนและการศึกษาแพทยศาสตร์เป็นอย่างดี

๑๒.๕ ควรส่งเสริมการเล่นกีฬาให้มากขึ้น ทั้งนี้ให้พิจารณาจัดหาสถานที่อีกด้วย

๑๓. การฝึกอบรมแพทย์

๑๓.๑ ควรจะได้ปรับปรุงแก้ไข และติดตามการดำเนินงานอบรมแพทย์ฝึกหัดที่ตั้งไปอยู่ตามโรงพยาบาลต่าง ๆ เฉพาะอย่างยิ่งโรงพยาบาลสงฆ์ภูมิภาค

๑๓.๒ ควรเพิ่มเงินเดือนแพทย์ฝึกหัดให้ได้เท่ากับวิทยฐานะของตนเอง

๑๓.๓ ให้มีแผนงานขยายการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน จนกระทั่งถึงระดับแพทย์ชำนาญพิเศษ

๑๓.๔ การฟื้นฟูวิชาการในโรงเรียนแพทย์หรือในกลุ่มแพทย์ของโรงพยาบาลต่างจังหวัดมีประโยชน์ในการฝึกอบรมแพทย์อีกด้วย